

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата педагогічних наук, доцента
Осадчої Тетяни Всеволодівни
на дисертаційне дослідження **Цуй Шилін**
**на тему «Формування фахової компетентності майбутніх учителів
музичного мистецтва на засадах міждисциплінарної координації»,**
подане на здобуття наукового ступеня доктора філософії
в галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка
за спеціальністю 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Актуальність теми дисертаційної роботи. Провідним завданням сучасної мистецької освіти є підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до прищеплення школярам нової генерації свідомого ставлення до універсальних цінностей національної та світової культури, їх виховання як духовно багатих, творчих і комунікативних особистостей.

У вирішенні цього питання дисертантка звернулася до проблемі фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, сформованість якої має спрямовуватися на удосконалення освітньо-виховного процесу. Важливим засобом такого сприяння Цуй Шилін обрала його організацію на засадах впровадження міждисциплінарної координації. Завдяки цьому, на думку дисертантки, відбувається формування інтегративних знань, зростання рівня самостійності й творчої креативності майбутніх фахівців та уможлиблюється підвищення рівня їхньої педагогічної компетентності й її спроможність вирішувати актуальні освітні, розвивальні й виховні завдання з музичного розвитку школярів,

Зазначене свідчить, що тема наукового дослідження Цуй Шилін «Формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на засадах міждисциплінарної координації» є актуальною й своєчасною з наукової і практичної точки зору.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Виконане Цуй Шилін дослідження ґрунтується на глибокому теоретичному аналізі ключових понять дисертації, розкриттям їх специфіки від загального до особливого, конкретного прояву, а саме: визначення сутності понять «компетентність», «професійна компетентність», «фахова компетентність» і «фахова компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва», всебічним аналізом і поняття «міждисциплінарна координація», вияву його сутності, які полягає у налагодженні системного і гнучкого взаємозв'язку й цілеспрямованої інтеграції змісту навчального матеріалу, спрямованої на формування глибоких і узагальнених знань, оволодіння принципами і механізмами алгоритмованого формування музично-практичних дій та здатністю їх творчого застосування в процесі навчання музики школярів.

Дослідження має високий ступінь достовірності отриманих нею результатів, що забезпечене методологічною та теоретичною обґрунтованістю вихідних позицій роботи, а саме звернення до настановних ідей компетентнісного, інтегративного, індивідуально-особистісного, полісуб'єктно-діалогічного, праксеологічного, рефлексивного, інноваційного наукових підходів; а також обґрунтуванні принципів їх реалізації, а саме: творчого застосування знань та умінь у процесі різнофункціональної фахової діяльності; активізації умотивованого ставлення до самостійної творчої інтеграції знань та умінь, які були здобуті у процесі навчання та в самостійній пізнавальній діяльності; моніторингу перебігу міждисциплінарно-координаційних процесів; застосування ефективних (інноваційних) способів міждисциплінарної координації: обміну інформацією й корекції педагогічних дій; багаторівневої інтеграції у музично-освітньому праксисі; фасилітативної підтримки; превалювання суб'єктно-творчого стилю педагогічного спілкування; корекційно-практичної спрямованості даних рефлексії та самооцінки.

Автором також обґрунтовано структуру ключового поняття в єдності особистісно-мотиваційного, гностично-інтеграційного, виконавсько-фахового, методико-практичного і творчо-корекційного компонентів, а також критерії, показники й ознаки прояву їх оцінювання та рівневі характеристики сформованості досліджуваного феномену: індивідуалізовано-творчий, інтерпретаційно-самостійний, наслідувально-репродуктивний, початково-інфантильний.

Представлено коректний діагностичний апарат, застосування якого дозволяє виявити рівні сформованості майбутніх учителів музичного мистецтва фахової компетентності.

У роботі докладно й логічно представлено зміст дослідно-практичної роботи, широкий комплекс оригінальних методів і тренінгів удосконалення фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва

Структура дисертації логічна і включає: анотацію, три розділи, висновки до розділів, загальні висновки, списку використаних джерел (299 найменування, із них 31 – іноземними мовами) та 9 додатків на 22-х сторінках. Робота містить 10 таблиць, 8 рисунків, що обіймають 5 сторінок основного тексту. Загальний обсяг роботи – 251 сторінка, з яких основного тексту – 169 сторінок.

Наукова новизна одержаних результатів пролягає в тому, що *вперше*: запропоновано розв'язання проблеми формування в майбутніх учителів музичного мистецтва фахової компетентності на засадах міждисциплінарної координації; визначено сутність і структуру фахової компетентності в єдності особистісно-мотиваційного, гностично-інтеграційного, виконавсько-фахового, методико-практичного і творчо-корекційного компонентів; обґрунтовано наукове забезпечення цього процесу з урахуванням парадигмальних настанов наукових підходів (компетентнісного, інтегративного, індивідуально-особистісного,

полісуб'єктно-діалогічного, праксеологічного, рефлексивного, інноваційного), а також принципи їх реалізації в освітньому процесі; доведено ефективність педагогічних умов формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на засадах міждисциплінарної координації; обґрунтовано ієрархічно-системний прояв інтеграційно-координаційних процесів, представлених на міждисциплінарно-інтегральному, фахово-міжблоковому, предметно-цикловому рівнях досягнення суголосності між різними освітніми компонентами навчального плану.

Практичне значення результатів дослідження полягає в розробленні діагностичної методики виявлення рівнів підготовленості майбутніх учителів музичного мистецтва до фахової діяльності, використанні пропонованих методів і технологій організації освітнього процесу на засадах міждисциплінарної координації в музично-педагогічних закладах різного освітнього рівня.

Значна частка апробованих методів і технологій може застосуватися в позакласній і позашкільній музично-педагогічній діяльності, в умовах підвищення кваліфікації фахівців даного профілю та у процесі фахового самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва.

Повнота викладу основних результатів дисертації в опублікованих публікаціях, зархованих за темою дисертації.

Основні положення й результати дослідження дисертації висвітлено у 9 публікаціях, з яких 4 статті надруковано в наукових фахових виданнях України, 5 з них апробаційного характеру. а також обговорено на 12 міжнародних науково-практичних конференціях та щорічних звітних наукових конференціях аспірантів і науковців факультету музичної та хореографічної освіти Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (2018-2022 р.р.).

Зауваження та дискусійні положення до дисертації.

Відзначаючи наукову вартість і практичну значущість дисертаційного дослідження Цуй Шилін, слід висловити певні побажання.

- враховуючи те, що дисертантка надавала застосуванню технології «мозкового штурму» суттєве значення, було б доцільно більш повно і детально представити методику підготовки здобувачів до участі в цій складній, але дуже ефективній рольовій грі;
- Цуй Шилін має значний досвід викладання різноманітних музично-фахових дисциплін, бажано було б більш докладно представити особливості китайської системи підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва як компетентних фахівців.

Зазначені вище зауваження і побажання не впливають на загальну позитивну оцінку виконаної Цуй Шилін дисертаційної роботи, якій притаманні оригінальність застосованих методів і технологій формування

фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва, наукова новизна, високий теоретико-методологічний рівень, глибина підходів авторської методики формування у китайських студентів фахової компетентності на засадах міждисциплінарної координації.

Висновок. Дисертаційна робота Цуй Шилін «Формування фахової компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва на засадах міждисциплінарної координації» є завершеним науковим дослідженням, виконаним автором самостійно на актуальну тему.

Дисертанткою отримано нові, науково обґрунтовані результати, які мають важливе значення для розвитку теорії та методики музичної освіти. Дослідження в повному обсязі відповідає вимогам академічної доброчесності.

Дисертаційна робота Цуй Шилін відповідає чинним вимогам п. п. 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а її автор, Цуй Шилін заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво).

Рецензент –
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри вокально-хорової підготовки
Південноукраїнського національного
педагогічного університету
імені К.Д. Ушинського

Тетяна ОСАДЧА

